

TÜRK PLASTİK CERRAHİSİNİN DÜNYA LİTERATÜRÜNDEKİ YERİ

Gürcan ASLAN, Eksal KARGI, Ahmet TERZİOĞLU

Ankara Numune Hastanesi Plastik ve Rekonstrüktif Cer. Kliniği, Yardımcı Doçent, Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Plastik ve Rekonstrüktif Cer. AD.

ÖZET

Türk plastik cerrahisinin dünya plastik cerrahi literatüründeki yerini belirlemek ve gelişimini ortaya koymak amacıyla bu çalışma planlanmıştır. Bu amaçla, Türkiye, Almanya, İtalya, Hindistan, Finlandiya, Portekiz, Yunanistan plastik cerrahi kliniklerinden yayınlanıp 1988- 1997 arasında "index medicus"a giren dergilerde yer alan bilimsel makale sayıları saptanmıştır. Ülkelerdeki Plastik cerrah sayısının, nüfusun ve milli gelirin yayın sayılarına olumlu etki edeceği düşünülerek, bu değişkenler kullanılarak ülkeleri eşit değerlendirmemizi sağlayacak fomüller oluşturulmuştur. Çalışmamızın verileriyle, Türk Plastik Cerrahisinin dünya ülkeleri arasında giderek artan bir hızla söz sahibi olmaya başladığı ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Plastik cerrahi, Türkiye, plastik cerrah, dünya, ilerleme, milli gelir, nüfus

GİRİŞ

Tarihte kayıtlı ilk plastik cerrahi işlemleri, M.Ö. 600'lü yıllarda Hindistan' da burun ve kulak rekonstrüksiyonundan bahseden Sushruta' nın Samhita'sına kadar gider¹. Celsus ise (25 M.Ö.-50 M.S.) ilerletme flepleri kullanmıştır. Modern anlamda ilk plastik cerrahi kitabı, 1597' de Gaspere Tagliacozzi tarafından yayınlanmış, ancak, yazar kilise tarafından Tanrı' nın işine karışmakla suçlanmıştır. 17. ve 18. yy' da kilisenin de etkisi ile plastik cerrahi' nin gelişimi duraklamıştır. 19. yy başlarında Von Graefe, delay prosedürü olmaksızın koldan başa nakledilen fleple rekonstrüksiyon gerçekleştirmiştir ki bu, Tagliacozzi' den sonraki ilk bilimsel gelişmedir. 20. yy' da Plastik Cerrahinin gelişimi hızlanmıştır. 1. Dünya Savaşı sırasında Fransa' da Marestin ve İngiltere' de Gillies bu alanda çalışmaya başlamışlardır. 1. ve 2. Dünya Savaşı arasındaki devrede Plastik Cerrahi' de kullanılan teknikler gelişmiş; 2. Dünya Savaşı' nı takiben Plastik Cerrahi tüm dünya ve özellikle Amerika Birleşik Devletleri'nde büyük ilerlemeler göstermiştir.

Türkiye' de plastik cerrahinin tarihçesi 15. yy'da Şerafeddin Sabuncuoğlu'na dayanır. Türk-İslam

SUMMARY

The role of Turkish Plastic Surgery in the world literature. This study was planned to state the situation and put forward the development of Turkish plastic surgery in the world plastic surgery literature. For this aim the number of articles from the plastic surgery clinics of Turkey, Italy, India, Finland, Portugal, Greece and Germany, existing in Index Medicus were established. The number of plastic surgeons, population and national income of the countries might affect the article number of the countries. By using these variables, formulas were formed to equalize the evolution of countries. With the results of our study it was clear that Turkish plastic surgery has started to play an increasing role in the world Plastic surgery literature.

Key Words: Plastic Surgery, Turkey, Plastic surgeon, world, advancement, national income, population

literatüründe ilk cerrahi kitabın yazarı olan Sabuncuoğlu göz kapağı cerrahisi, maksillofasial cerrahi ve jinekomastrı tedavisi ile ilgilenmiştir². Daha sonra durgun bir döneme giren plastik cerrahi; 1961 yılında ulusal Türk Plastik Cerrahi Cemiyeti'nin kurulması ile ivme kazanmıştır (Özellikle bu dönemde Halit Ziya Konuralp hocanın değerli çalışmaları mevcuttur). O günden bu yana uluslararası platformda giderek artan çalışmalar ve yayınlar ile adını duyurmuştur.

Kısa tarihsel gelişimi dünyada ve ülkemizde böyle özetlenebilecek plastik cerrahi acaba son 10 yılda nasıl bir gelişim göstermiştir? Biz, Türk plastik cerrahisini, dünya literatüründeki yerini belirlemek ve var olduğunu düşündüğümüz gelişmeyi ortaya koymak amacıyla, diğer ülkelerle karşılaştırdık ve bazı faktörlerin gelişim ve değişimdeki etkilerini saptadık.

GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmaya Türkiye'nin yanı sıra bilimsel platformda köklü plastik cerrahi geçmişleri nedeniyle Türkiye' nin önünde olduğunu öngördüğümüz Almanya ve İtalya, eşdeğeri olduğunu öngördüğümüz Hindistan ve Finlandiya ve arkasında olduğunu öngördüğümüz

	1988-89	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	Toplam
Almanya	17	11	19	12	23	20	31	33	17	183
Fineleliya	9	3	5	8	5	3	10	13	5	61
Hindistan	40	26	13	18	16	14	12	12	3	154
İtalya	14	8	6	10	15	17	19	20	7	116
Portekiz	2	-	2	-	2	-	-	1	-	7
Türkiye	3	6	5	9	16	15	11	30	24	119
Yunanistan	1	1	3	4	1	3	2	2	1	18
Ülkenin Toplamı	86	55	53	51	78	72	75	111	57	
Yunandya Toplamı	1359	757	758	804	904	948	995	1161	555	

Tablo 1: 7 ülkenin 1988 - 1997 yılları arasındaki yayın sayıları (1997-Ağustos'a kadar)

	1988-89	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Alm.	12.45	14.5	25.0	14.9	25.4	21.0	31.1	28.4	30.6
Fin	6.6	3.9	6.5	9.9	6.2	3.1	10.0	11.1	9
Hind	29.4	34.3	17.1	22.3	17.6	14.7	12.0	10.3	5.4
İtal	10.3	10.5	7.9	12.4	16.5	17.9	19.0	17.2	12.6
Port	1.4	0.0	2.6	0.0	2.2	0.0	0.0	0.8	0.0
Türk	2.2	7.9	6.5	11.1	17.6	14.7	10.0	25.8	43.2
Yun	0.0	1.3	3.9	4.9	1.1	3.1	2.0	1.7	1.8

Tablo 2: 7 ülkenin her yıl dünyadaki tüm plastik cerrahi yayınlarına oranı x 1000

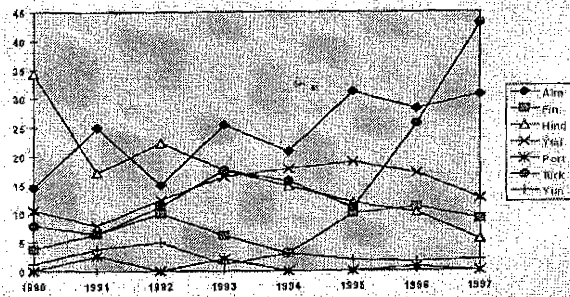
Portekiz ve Yunanistan dahil edilmiş olup; "Index Medicus" a girmiş dergilerde yer alan, 1988 - 1997 yılları arasında bu ülkelerin plastik cerrahi kliniklerinden yayınlanan yayınlar dahil edilmiştir.

Veriler 3 ayrı şekilde değerlendirilmiştir.

Tüm makaleler Index Medicus'a giren makalelerden seçilmiştir.

1-Araştırmaya dahil edilen ülkelerdeki plastik cerrahi kliniklerinden yayınlanıp "index medicus" a girmiş makaleler o yıl tüm dünyadaki Plastik Cerrahi kliniklerinden yayınlanan makalelere oranlanmıştır (Tablo 1,2) (Şekil 1).

2-Ülkelerdeki plastik cerrah sayısı ve nüfus farklılığından doğacak etkilenmeleri ortadan kaldırmak için birbirleriyle kıyaslarken kullanılacak bir formül oluşturulmuştur (Plastik cerrah sayısı ve nüfusu fazla olan ülkelere çıkması gereken yayın sayısı bunlarla orantılı olmalıdır).

Şekil 1: Tablo 2'de hesaplanan oranların grafik halinde gösterilmesi.

	Nüfus	Plastik Cerrah Sayısı
Almanya	77.680.000	200
Finlandiya	4.295.000	51
Hindistan	777.230.000	438
İtalya	57.290.000	500
Portekiz	10.250.000	81
Türkiye	52.000.000	220
Yunanistan	10.000.000	89

Tablo 3: 7 ülkenin IPRAS üyesi plastik cerrah sayıları ve nüfusları

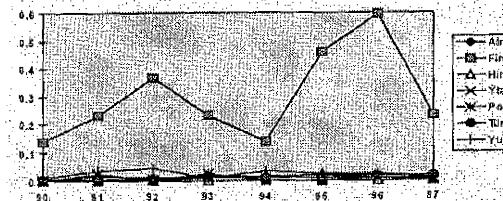
	1988-89	90	91	92	93	94	95	96	97
Alm	.0054	.0070	.0122	.0077	.0148	.0128	.0199	.0212	.0109
Fin	.2054	.1369	.2282	.3652	.2282	.1309	.4565	.5934	.2282
Hin	.0005	.0007	.0005	.0005	.0004	.0004	.0003	.0003	.0001
İta	.0040	.0046	.0034	.0058	.0087	.0098	.0110	.0116	.0040
Por	.0120	.0000	.0240	.0000	.0240	.0000	.0000	.0120	.0600
Tür	.0010	.0043	.0035	.0064	.0114	.0107	.0078	.0215	.0172
Yun	.0056	.0112	.0337	.0449	.0112	.0337	.0224	.0224	.0112

Tablo 4: Her ülkeye ait A sabiti ($A = O \text{ Yıllık Yayın Sayısı} \times 10.000.000 / O \text{ Ülkedeki IPRAS üyesi Plastik Cerrah Sayısı} \times \text{Nüfus}$)

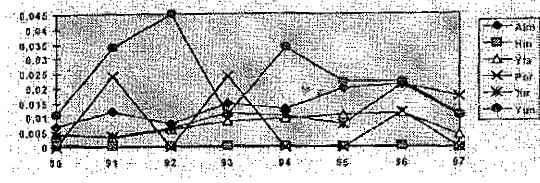
$A = O \text{ Yıllık Yayın Sayısı} \times 10.000.000 / O \text{ Ülkedeki IPRAS üyesi Plastik Cerrah Sayısı} \times \text{Nüfus}$ (Tablo 3) (Tablo 4)

Ülkelerdeki IPRAS üyesi plastik cerrah sayısı internet üzerinden bulunmuştur³. Ülkelerin A sabitleri grafik halinde gösterilmiştir (Şekil 2,3).

3-Oluşturulan bu formüle milli gelirin de etki edeceği, milli geliri yüksek olan ülkelere plastik cerrahinin daha kurumsallaşmış olduğu düşünülerek yukarıda bulunan formüldeki A (o yıl için ülke sabiti) / Milli Gelir = B olarak bulunmuştur. Milli gelirler ülkelerin 1989 yılındaki milli gelirleridir. (Tablo 5) (Tablo 6). Ülkelerin B sabitleri grafik halinde gösterilmiştir (Şekil 4).

Şekil 2: Ülkelerin A sabitlerinin grafik halinde gösterilmesi.

Şekil 3: Finlandiya çıkarıldıktan sonra ülkelerin A sabitleri.

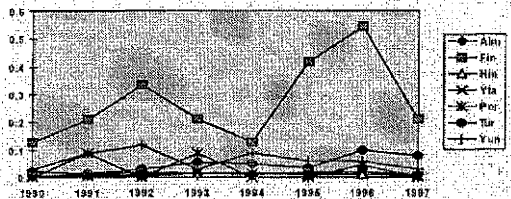
TÜRK PLASTİK CERRAHİSİNİN DÜNYA LİTERATÜRÜNDEKİ YERİ

	Kişi başına düşen yıllık milli gelir
Almanya	11.100
Finlandiya	10.870
Hindistan	264
İtalya	6440
Portekiz	2600
Türkiye	Yak 2200
Yunanistan	3730

Tablo 5: Her ülke için kişi başına düşen yıllık milli gelir (Amerikan Doları cinsinden)

	1988-89	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Alm	.0048	.0063	.0109	.0069	.0133	.0115	.0179	.0190	.0098
Fin	.1889	.1259	.2099	.3359	.2099	.1259	.4199	.5459	.2099
Hin	.0208	.0265	.0113	.0189	.0151	.0151	.0113	.0113	.0037
İta	.0062	.0071	.0052	.0090	.0135	.0152	.0170	.0180	.0062
Por	.0447	.0000	.0895	.0000	.0895	.0000	.0000	.0447	.0000
Tür	.0054	.0195	.0159	.0290	.0518	.0486	.0354	.0977	.0781
Yun	.0150	.0300	.0903	.1203	.0300	.0903	.0600	.0600	.0300

Tablo 6 : B formülüne göre değerler (B = A (O yıl için ülke sabiti) / Milli Gelir)

Şekil 4: Ülkelerin B sabitlerinin grafik halinde gösterilmesi.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Üç ayrı değerlendirme yönteminin bulguları ve tartışması, fazla miktarda sayısal çokluk ve değişken olduğu için, bir karışıklığa yol açmamak nedeniyle beraber yapılmıştır.

1-1988-89 yıllarında 2.2 olan (Türkiye'den yayınlanan plastik cerrahi yayınları/ tüm dünyada yayınlanan plastik cerrahi yayınları x 1000)= A sabiti 1997 yılında 43,2'ye çıkmıştır. Bu yaklaşık 20 katlık bir artışı göstermektedir. Genel olarak Tablo 2'deki oranlara baktığımızda Türkiye'nin ilerisinde olmasını öngördüğümüz Almanya'nın Index Medicus'a giren makaleler değerlendirmesinde Türkiye'nin ilerisinde, İtalya'nın ise Türkiye ile eşit olduğu görülmüştür. Türkiye ile eşit öngörülen Finlandiya'nın eşit, Hindistan'ın ise son 2 yıl hariç Türkiye'nin önünde olduğu bulunmuştur. Yunanistan ve Portekiz ise öngörüldükleri gibi Türkiye'nin gerisinde yer almışlardır (Tablo 2).

Doğal olarak hiç bir ülkenin yayın sayısı, Index Medicus'a giren plastik cerrahi dergilerinin çoğuna ev sahipliği yapan, aktif çalışan plastik cerrah sayısı fazla olan ve belli şartlarda yayın yapma zorunluluğunun

olduğu Amerika Birleşik Devletleri'ne yakın değildir. Amerika'nın yayın sayısı hakkında bir fikrimiz olması amacıyla son 3 yıldaki yayın sayısı sıralanmıştır.: 1995: 389- 1996: 371- 1997:235.

Bu mantıkla Türk Plastik Cerrahi dergimizin Index Medicus'a girmesi Türk plastik cerrahi kliniklerinin Index Medicus'taki yayın sayısını arttıracaktır.

İncelenen ülkeler arasında son 3 yılda sadece Türkiye'nin yayın sayısı yükselen bir grafik çizmiştir (Şekil 1). Bu grafik Türk plastik cerrahisinin atılım içinde olduğunu göstermektedir. Bu, Türkiye'deki tıbbi ve teknolojik gelişmelere koşut bir bulgudur. Plastik cerrahi kliniklerindeki teknik iyileşme, eleman sayı ve kalitesindeki artış son yıllardaki gelişmeyi kısmen açıklayabilir.

2- Nüfusu fazla olan ülkelerde hem olgu sayısı, hem de (düşünen ve bulan) bilim adamı çıkma olasılığı nüfusla doğru orantılı olmalıdır. Ayrıca her ülkedeki plastik cerrah sayısı da en azından olasılık olarak yayın sayısı ile doğru orantılı olmalıdır. Bu öngörüler doğrultusunda oluşturulan A sabitindeki değişimler Tablo 4'de gösterilmiştir (Tablo 4). 777 milyon nüfusa sahip olan Hindistan bu nüfusa oranla yeterince yayın sayısına ulaşamadığı için arka sıralara düşmüştür. Düşük nüfusa sahip Finlandiya'nın büyük farkla ilk sıraya yerleştiği görülmektedir (Şekil 2). Finlandiya çıkarılarak oluşturulan grafikte Türkiye ortalarında yer almıştır (Şekil 3).

3-Araştırmaya katılan ülkelerin milli gelirlerinin ülkede yapılan bilimsel araştırma ve faaliyetleri olumlu etkileyeceği düşünülmüş ve bu göz önünde bulundurularak A sabiti/ milli gelir= B sabiti oluşturulmuştur. Milli geliri diğer ülkelere oranla daha az olan Türkiye bu sabit göz önüne alınarak oluşturulan grafikte üst sıralara tırmanmış, ve devamlı yükselen bir grafik oluşturmuştur. Finlandiya A sabitlerinde olduğu gibi yine farklı olarak üstlerde yer almış fakat grafiğinin son yıllarda iniş gösterdiği kaydedilmiştir (Şekil 4).

SONUÇ

1988 -89 yıllarında tüm dünya ülkeleri arasında % 0.14 oranında yayın yapan Türk plastik cerrahisi bu oranı 1997 yılında % 4.32' ye yükseltmiştir. Bulgular Türk plastik cerrahisinin özellikle son yıllar içinde bir atılım içinde olduğunu göstermektedir. Bu yükselmeye rol oynayan faktörler çok çeşitli olabilir. Ancak bizim çalışmamızda ele aldıklarımız; nüfus, milli gelir, ülkedeki plastik cerrah sayının yayın yapabilme üzerine olan etkisidir. Burada şunu da unutmamak gerekir ki ülkemizde gerçek bilime inananlar dışında sadece doçentlik kaygısı ile de yayın yapılmaktadır. Bu atılımın devamlı olabilmesi için Türkiye nüfus artış hızının yavaşlaması, milli gelirin artmasıyla oluşacak refah ortamında insanların lüks gördükleri plastik cerrahiye

olmazsa olmaz bir cerrahi dal olarak görmeleri gerekmektedir. Bu çalışmanın devamı olarak Türkiyede'ki plastik cerrahinin diğer branşlarla karşılaştırılması ve kendi içinde kliniklerdeki gelişmeyi ortaya koymak için bir çalışma yapılmıştır.

Dr. Gürcan ASLAN
5. Cad 82/3
Balgat - ANKARA

KAYNAKLAR

1. Bhashagrotma KK: An English translation of the Sushruta Samhita based on original Sanskrit text. J. Vo' s. Calcutta, Base, 1916, p. 107.
2. Doğan T, Bayramiçli M and Numanoğlu A: Plastic surgical techniques in the fifteenth century by Şerafeddin Sabuncuoğlu. 1997, 99, 1775.
3. İnternet- www.ıpraz.org